KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 17.7.2009
KOM(2009) 382 v konečném znění

2009/0105 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY ,

kterým se mění nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, pokud jde o způsobilost intervencí do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

- **Odůvodnění a cíle návrhu**

Cílem tohoto návrhu je povolit finanční podporu EFRR pro intervence do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství žijících v členských státech, které přistoupily k Evropské unii dne 1. května 2004 nebo později. V nových členských státech žije převážná většina těchto společenství ve venkovských oblastech a v přístřešcích (ve venkovských i městských oblastech) a nemohou využívat podpory EFRR.

Ustanovení čl. 7 odst. 2 nařízení o EFRR[1] stanoví způsobilost výdajů na bydlení v nových členských státech. Dosavadní zkušenosti ovšem ukázaly, že podmínky způsobilosti neodpovídají zcela skutečným potřebám.

Na základě stávajících pravidel EFRR mohou totiž intervence do bydlení probíhat v rámci operací rozvoje *měst* a formou *renovací existujících domů*. Podpora intervencí do bydlení ve venkovských oblastech nebo pro nahrazení „domů“ velmi špatné kvality v městských nebo venkovských oblastech proto nemůže být podle EFRR způsobilá.

Ze strany EU je stále větší zájem a závazek bojovat proti sociálnímu vyloučení, mimo jiné pokud jde o zvláštní situaci Romů. Evropský parlament[2] a Rada[3] opakovaně žádaly Komisi, aby přijala opatření na podporu začleňování těchto společenství, která čelí extrémní nouzi a marginalizaci. Komise přijala závazek navrhnout – v rámci strukturálních fondů – opatření pro zlepšení životních podmínek těchto společenství.

Tento návrh na změnu nařízení o EFRR představuje splnění tohoto závazku.

Kromě toho obsahuje tento návrh za účelem zjednodušení malé formulační úpravy stávajícího čl. 7 odst. 2 nařízení o EFRR, pokud jde o rámec, ve kterém mají intervence do bydlení v městských oblastech probíhat, aniž by však byla změněna stávající pravidla způsobilosti ve prospěch EU-12. Konkrétně:

i) Ustanovení čl. 7 odst. 2 nařízení o EFRR svěřuje Komisi prováděcí pravomoci k definici kritérií pro výběr oblastí a k přijetí seznamu způsobilých intervencí do bydlení. Komise uplatnila svou pravomoc v článku 47 nařízení (ES) č. 1828/2006. Ovšem vzhledem k tomu, že situace v oblasti bydlení je ve skutečnosti velmi různorodá, se ukázalo, že kritéria stanovená Komisí nejsou přiměřená. Proto se v současnosti zjednodušují. Aby se přihlédlo ke zjednodušení článku 47 nařízení (ES) č. 1828/2006, které v současnosti probíhá, navrhuje se stanovit, aby prováděcí pravomoci svěřené Komisi byly nepovinné a nezávazné.

ii) Pro účely přehlednosti by měly být způsobilé typy intervencí v existujících

---

1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 ve znění nařízení (ES) č. 397/2009, Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 1.

2 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2009 o sociální situaci Romů a zlepšení jejich přístupu na pracovní trh v EU (2008/2137/INI).

3 Závěry Rady o začleňování Romů, Lucemburk, 8. června 2009.

budovách (renovace společných částí obytných budov, renovace a změna využití budov ve veřejném vlastnictví za účelem jejich přeměny na „sociální bydlení“) zahrnuty do navrhovaného nařízení.

iii) Stávající znění čl. 7 odst. 2 nařízení o EFRR: „výdaje jsou programovány v rámci *operace* integrovaného rozvoje měst nebo *prioritních os* pro oblasti, ve kterých dochází nebo by mohlo docházet k fyzickému chátrání staveb a sociálnímu vyloučení“ je třeba zdokonalit. Proto se navrhuje termíny „operace“ a „prioritní osa“ nahradit termínem „integrovaný přístup“, který zajistí, že intervence do bydlení bude součástí širší intervence, včetně takových aspektů týkajících se bydlení, jako jsou sociální služby, veřejné prostory, kultura, vzdělávání, dopravní infrastruktura, hospodářské činnosti v dané oblasti atd. bez ohledu na zdroj financování.

- **Obecné souvislosti**

Přístup k bydlení a přijatelné podmínky bydlení pro všechny občany, zejména pro ty nejzranitelnější, jsou základními požadavky naší společnosti.

Životní podmínky společenství, která čelí extrémní nouzi a marginalizaci, jsou v převážné většině případů žalostné: vysoká míra nezaměstnanosti, nízká úroveň vzdělání, nedostatečná kvalifikace, nedostatečné zdravotnické služby, kriminalita, prostorová segregace, sociální vyloučení, rasismus a nucené vystěhovávání vytvářejí smutný obraz, který je v rozporu se základními hodnotami Evropské unie.

Finanční podpora ze strukturálních fondů může zásadním způsobem přispět k úsilí vnitrostátních orgánů o vyřešení této nepřijatelné situace. Proto by měly být zpřístupněny i příděly na intervence do bydlení ve prospěch těchto společenství, které v současnosti nejsou podle EFRR způsobilé, např. pro i) intervence do bydlení, které nejsou omezené na městské oblasti, a ii) intervence do bydlení ve formě nahrazení domů velmi špatné kvality bez ohledu na to, zda se nacházejí v „městských“ nebo „venkovských“ oblastech.

Aby se zabránilo případům bezdůvodné diskriminace, měla by být hlavní zásadou u navrhovaných intervencí 2. základní zásada o začleňování Romů, podle níž by z intervencí, jejichž cílovou skupinou jsou Romové, neměly být vyloučeni ani jiní lidé, kteří se nacházejí v podobné socioekonomické situaci[4].

Kromě toho tvoří intervence do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství, která čelí extrémní nouzi, pouze jednu část komplexního problému. Měly by proto být vyřešeny v rámci mnohostranného integrovaného přístupu, jenž by měl být určen na vnitrostátní úrovni, spolu se silným partnerstvím a zohledněním aspektů týkajících se vzdělávání, sociálních věcí, integrace, kultury, zdraví, zaměstnanosti, bezpečnosti atd. Proto je cílem návrhu na změnu stávajícího nařízení o EFRR poskytnout v rámci integrovaného přístupu přijatelné podmínky bydlení. V této souvislosti má úloha

---

[4] *„Jednoznačné, ale ne výlučné zaměření na Romy je zásadní pro iniciativy, jež jsou součástí politiky začleňování. To předpokládá zaměřit se na Romy jako na cílovou skupinu, ale* ***ne za cenu vyloučení jiných lidí, kteří se nacházejí v podobné socioekonomické situaci (…)****“. Společné základní zásady týkající se začleňování Romů projednané na prvním zasedání integrované evropské platformy pro začleňování Romů, duben 2009, připojené k závěrům Rady o začleňování Romů, Lucemburk, 8. června 2009.*

veřejných orgánů ve všech etapách jeho provádění zásadní důležitost.

- **Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu**

S výjimkou intervencí do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, které jsou dostupné pro všechny členské státy, jsou intervence podporované EFRR v oblasti bydlení vyhrazeny pouze pro členské státy, které přistoupily k Evropské unii dne 1. května 2004 nebo později, a podle podmínek stanovených v čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1080/2006 a v článku 47 nařízení Komise č. 1828/2006.

Jak bylo vysvětleno výše, tyto podmínky nejsou dostačující pro řešení specifického problému bydlení marginalizovaných společenství. Je třeba také poznamenat, že EZFRV již zasahuje do oblasti bydlení ve venkovských oblastech na základě nařízení (ES) č. 1698/2005 (např. osa 3: „kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova“ – čl. 52 písm. b) bod ii): „obnova a rozvoj vesnic“).

Díky intervencím do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství ve venkovských oblastech s podporou EZFRV i EFRR, které budou prováděny v rámci integrovaného přístupu, kde může přispět i ESF, se zásadním způsobem zvýší dostupná finanční podpora. Bude v pravomoci členských států určit v rámci integrovaného přístupu vzájemné doplňování mezi fondy tak, aby se optimalizoval synergický účinek.

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Návrh je zcela v souladu s cíli politiky EU v oblasti nediskriminace, rovných příležitostí, hospodářské a sociální soudržnosti, regionálního rozvoje a územní soudržnosti.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace zúčastněných stran**

Metody konzultací, hlavní cílová odvětví a obecný profil respondentů

Při různých příležitostech proběhly neformální konzultace s vnitrostátními orgány, zástupci marginalizovaných společenství a členy Evropského parlamentu o možnostech, které se marginalizovaným společenstvím nabízí na základě čl. 7 odst. 2 nařízení o EFRR, o překážkách a způsobech, jak je překonávat.

Shrnutí odpovědí a způsob, jakým byly vzaty v úvahu

Ze všech uvedených konzultací vyplývá, že možnosti, které poskytuje výklad nařízení (ES) č. 1080/2006, nejsou dostačující.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Tento návrh povoluje finanční podporu EFRR pro intervence do bydlení v případech, kdy jsou životní podmínky marginalizovaných společenství velmi špatné a míra sociálního vyloučení je vysoká. To by nebylo možné bez úpravy stávajícího regulačního rámce.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

- **Shrnutí navrhovaných opatření**

Cílem navrhované změny čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj je povolit a usnadnit intervence do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství v nových členských státech v případech, kdy nelze použít stávající ustanovení. Vzhledem ke složitosti intervencí je důležité, aby vnitrostátní orgány postupovaly v rámci integrovaného přístupu.

Kromě toho se za účelem zjednodušení navrhují malé formulační úpravy stávajících ustanovení.

- **Právní základ**

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj definuje v čl. 7 odst. 2 podmínky způsobilosti platné pro oblast bydlení v nových členských státech.

- **Zásada subsidiarity**

Návrh je v souladu se zásadou subsidiarity do té míry, že rozšiřuje možnosti nových členských států, pokud jde o poskytování podpory na intervence do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství způsobem, který považují za vhodný, přičemž minimální podmínkou pro intervenci je integrovaný přístup. Tím bude umožněno zasáhnout způsobem, který „zachytí“ zvláštnosti každého společenství, avšak metoda bude v zásadě společná.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, jelikož se omezuje pouze na povolení podpory EFRR v oblasti bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství a v případech, kdy nelze použít stávající ustanovení. Tato intervence je omezená na ty členské státy, které se s tímto problémem v současnosti potýkají.

- **Volba nástrojů**

Navrhovaný nástroj: nařízení.

Komise již prozkoumala možnosti, které nabízejí stávající právní předpisy. I v případě nejflexibilnějšího výkladu nepovolují stávající pravidla, která stanoví omezenou způsobilost, intervence do bydlení mimo městské oblasti ani nahrazení stávajících přístřešků domy ve prospěch marginalizovaných společenství žijících v nových členských státech.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

Návrh

2009/0105 (COD)

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. .../2009,

kterým se mění nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, pokud jde o způsobilost intervencí do bydlení ve prospěch marginalizovaných společenství

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 162 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise[5],

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[6],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[7],

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pro posílení hospodářské a sociální soudržnosti Společenství je nezbytné podpořit omezené intervence do renovace existujících budov, které slouží k bydlení, v členských státech, které přistoupily k Evropské unii dne 1. května 2004 nebo později. Uvedené intervence mohou probíhat za podmínek stanovených v čl. 7 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999[8].

(2) Výdaje mají být programovány v rámci operace integrovaného rozvoje měst nebo prioritních os pro oblasti, ve kterých dochází nebo by mohlo docházet k fyzickému chátrání staveb a sociálnímu vyloučení. Pro účely přehlednosti by měly být podmínky, za nichž mohou intervence do bydlení v městských oblastech probíhat, zjednodušeny. Proto by měly být výdaje na intervence do bydlení programovány s přihlédnutím k různým parametrům bez ohledu na zdroj financování. Je třeba také uvést, že způsobilé jsou pouze výdaje na intervence do existujících budov.

(3) V členských státech, na něž se použije čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 1080/2006, žije velké množství marginalizovaných společenství i mimo městské oblasti. Proto je

---

5 Úř. věst. C […], […], s. […].
6 Úř. věst. C […], […], s. […].
7 Úř. věst. C […], […], s. […].
8 Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 1.

nezbytné rozšířit způsobilost výdajů na intervence do bydlení ve prospěch těchto společenství žijících ve venkovských oblastech.

(4) Bez ohledu na to, zda tato společenství žijí v městských či venkovských oblastech, by měly být z důvodu velmi špatné kvality jejich životních podmínek způsobilé i výdaje na nahrazení stávajících domů nově postavenými domy.

(5) V souladu se zásadou č. 2 společných základních zásad týkajících se začleňování Romů, které znovu zdůraznila Rada ve svých závěrech o začleňování Romů ze dne 8. června 2009, by intervence do bydlení zaměřené na konkrétní skupinu neměly vyloučit jiné lidi, kteří se nacházejí v podobné socioekonomické situaci.

(6) V souladu se zásadou č. 1 uvedených společných základních zásad a za účelem snížení rizika segregace by intervence do bydlení pro marginalizovaná společenství měly probíhat v rámci integrovaného přístupu, který zahrnuje zejména činnosti v oblasti vzdělávání, zdraví, sociálních věcí, zaměstnanosti a bezpečnosti.

(7) Na základě stávajícího právního rámce podléhají kritéria pro výběr oblastí pro intervence do bydlení procesu zjednodušení. Vzhledem k tomu, že situace v oblasti bydlení je v členských státech různorodá, by tato kritéria měla být stanovena decentralizovaným způsobem. Proto by Komise neměla mít povinnost tato kritéria přijímat.

(8) Nařízení (ES) č. 1080/2006 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

V článku 7 nařízení (ES) č. 1080/2006 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Výdaje na bydlení, kromě výdajů na energetickou účinnost a využití obnovitelných zdrojů energie, jak stanoví odstavec 1a, jsou způsobilé pouze v členských státech, které přistoupily k Evropské unii dne 1. května 2004 nebo později, a to za těchto podmínek:

a) výdaje jsou programovány v jednom z těchto rámců:

i) rámec integrovaného přístupu k rozvoji měst pro oblasti, ve kterých dochází nebo by mohlo docházet k fyzickému chátrání staveb a sociálnímu vyloučení;

ii) rámec integrovaného přístupu pro marginalizovaná společenství;

b) příděly na výdaje na bydlení nepřekročí buď 3 % přídělu z EFRR na dotčené operační programy, nebo 2 % celkového přídělu z EFRR.

Pro účely prvního pododstavce písm. a) bodu i) se výdaje omezí na jednu z těchto intervencí:

- renovace společných částí v existujících bytových domech,

- renovace a změna využití stávajících budov ve vlastnictví orgánů veřejné moci nebo neziskových provozovatelů a využívaných jako bydlení pro domácnosti s nízkými příjmy nebo pro osoby se zvláštními potřebami.

Pro účely prvního pododstavce písm. a) bodu ii) mohou intervence zahrnovat nahrazení stávajícího bydlení nově postavenými domy.

Komise může přijmout seznam kritérií nezbytných pro určení oblastí uvedených v prvním pododstavci písm. a) bodu i) a seznam způsobilých intervencí postupem podle čl. 103 odst. 3 nařízení (ES) č. 1083/2006.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne […].

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda/předsedkyně	*předseda/předsedkyně*
[…]	*[…]*